

## SYLABUS

### DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

Rok akademicki 2028/2029

**1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE**

|                                                       |                                                |
|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                      | <b>Komunikacja wspomagająca i alternatywna</b> |
| Kod przedmiotu*                                       |                                                |
| nazwa jednostki prowadzącej kierunek                  | Kolegium Nauk Społecznych                      |
| Nazwa jednostki realizującej przedmiot                | Instytut Psychologii                           |
| Kierunek studiów                                      | Psychologia                                    |
| Poziom studiów                                        | jednolite magisterskie                         |
| Profil                                                | praktyczny                                     |
| Forma studiów                                         | stacjonarna                                    |
| Rok i semestr/y studiów                               | V rok, semestr 9                               |
| Rodzaj przedmiotu                                     | przedmiot kształcenia specjalnościowego        |
| Język wykładowy                                       | polski                                         |
| Koordinator                                           | dr Anna Lenart                                 |
| Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących | dr Anna Lenart                                 |

\* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

**1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS**

| Semestr (nr) | Wykł. | Ćw. | Konw. | Lab. | Sem. | ZP | Prakt. | Warsztaty | Liczba pkt. ECTS |
|--------------|-------|-----|-------|------|------|----|--------|-----------|------------------|
| 9            |       |     |       |      |      |    |        | 30        | 2                |

**1.2. Sposób realizacji zajęć**☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną****2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Zaliczone ćwiczenia: *Psychologiczne aspekty rewalidacji osób z niepełnosprawnością oraz Niepełnosprawność i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością*

**3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE****3.1 Cele przedmiotu**

|                |                                                                                                                     |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C <sub>1</sub> | Zapoznanie z metodami komunikacji wspomagającej i alternatywnej stosowanymi w terapii osób z niepełnosprawnościami. |
| C <sub>2</sub> | Nabywanie umiejętności zaplanowania i wdrożenia programu wsparcia komunikacji osób z niepełnosprawnościami.         |
| C <sub>3</sub> | Nabywanie umiejętności ewaluacji podjętych działań oraz ich korekty.                                                |

### 3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

| EK (efekt uczenia się) | Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                        | Odniesienie do efektów kierunkowych |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| EK_01                  | student w stopniu pogłębionym zna problematykę dotyczącą komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich zależności, prawidłowości i zakłóceń zwłaszcza w odniesieniu do osób z różnymi niepełnosprawnościami; potrafi scharakteryzować i wyjaśnić szczegółowe pojęcia związane z komunikacją alternatywną i wspomagającą. | K_Wo8<br>K_W12                      |
| EK_02                  | student w pogłębionym stopniu zna uwarunkowania w zakresie rozwoju komunikacji i metod rewalidacji osób z niepełnosprawnościami i z różnymi dysfunkcjami rozwojowymi oraz wie, jak wykorzystać je w praktyce; trafnie analizuje i interpretuje zachowania osób niekomunikujących się werbalnie.                               | K_W12<br>K_U03                      |
| EK_03                  | student potrafi zaplanować i uzasadnić sposób prowadzenia zajęć z użytkownikami AAC oraz dobór pomocy komunikacyjnych.                                                                                                                                                                                                        | K_U03<br>K_U11<br>K_U14             |
| EK_04                  | ma świadomość konieczności stałego zdobywania i poszerzania wiedzy dotyczącej zastosowania i wdrażania różnych form komunikacji alternatywnej i wspomagającej oraz współpracy z rodziną i innymi specjalistami.                                                                                                               | K_U13<br>K_K21                      |
| EK_05                  | student wykazuje się otwartością oraz gotowością doskonalenia swojego warsztatu w celu projektowania efektywnego wsparcia dla osób korzystających z jego usług i ich rodzin; potrafi dokonać ewaluacji swoich działań uwzględniając potrzeby rodziny osób z niepełnosprawnościami i wdrożyć działania naprawcze.              | K_Ko6                               |

### 3.3 Treści programowe

#### A. Problematyka wykładu

|                     |
|---------------------|
| Treści merytoryczne |
| ---                 |

#### B. Problematyka warsztatów

|                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Treści merytoryczne</b>                                                             |
| Komunikacja wspomagająca i alternatywna AAC - wprowadzenie do tematyki.                |
| Omówienie wybranych metod AAC w odniesieniu do dzieci z różnymi niepełnosprawnościami. |

|                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------|
| Omówienie zalet i wad wybranych metod AAC.                                   |
| Kwestie etyczne w kontekście stosowania i uczenia metod AAC.                 |
| Omówienie studium przypadku.                                                 |
| Tworzenie przykładowego planu wprowadzania metody komunikacji wspomagającej. |
| Kolokwium zaliczeniowe.                                                      |

### 3.4 Metody dydaktyczne

Warsztaty: prezentacja multimedialna, analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach (burza mózgów, dyskusja), studium przypadku, praca zaliczeniowa

## 4. METODY I KRYTERIA OCENY

### 4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

| Symbol efektu | Metody oceny efektów uczenia się<br>(np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć) | Forma zajęć dydaktycznych<br>(w, ćw, ...) |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| EK_01         | kolokwium                                                                                                                               | warsztat                                  |
| EK_02         | kolokwium                                                                                                                               | warsztat                                  |
| EK_03         | praca zaliczeniowa, studium przypadku                                                                                                   | warsztat                                  |
| EK_04         | praca zaliczeniowa, obserwacja w trakcie zajęć                                                                                          | warsztat                                  |
| EK_05         | obserwacja w trakcie zajęć                                                                                                              | warsztat                                  |

### 4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Przygotowanie pracy projektowej: zaplanowanie programu wprowadzenia metody komunikacji AAC dla dziecka z wybranymi trudnościami komunikacyjnymi.  
 Studium przypadku - analiza w grupach planu wspierania dziecka korzystającego z metod AAC.  
 Kolokwium – min. 60% poprawnych odpowiedzi, ocena wg skali:  
 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)  
 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)  
 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)  
 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)  
 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)  
 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Kryterium oceny dla pracy pisemnej:

ocena 5.0 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, nie wymaga żadnych uwag

prowadzącego; wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza);  
 ocena 4.5 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, wymaga drobnych uwag prowadzącego; wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy);  
 ocena 4.0 – student samodzielnie, poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, wymaga niewielkiej pomocy prowadzącego pod względem merytorycznym; wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami);  
 ocena 3.5 – student poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, wymaga pomocy prowadzącego pod względem merytorycznym; wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów);  
 ocena 3.0 – student poprawnie pod względem merytorycznym przygotowuje pracę zaliczeniową na temat zadany przez prowadzącego, wymaga znacznej pomocy prowadzącego pod względem merytorycznym; wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami);  
 ocena 2.0 – student nie potrafi przygotować pracy zaliczeniowej mimo znacznej pomocy prowadzącego; wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy).

## 5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

| Forma aktywności                               | Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności |
|------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Godziny z harmonogramu studiów                 | 30                                                |
| Inne z udziałem nauczyciela akademickiego:     |                                                   |
| - udział w konsultacjach                       | 8                                                 |
| - udział w kolokwium                           | 2                                                 |
| Godziny niekontaktowe – praca własna studenta: |                                                   |
| - przygotowanie do zajęć                       | 10                                                |
| SUMA GODZIN                                    | 50                                                |
| <b>SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS</b>          | <b>2</b>                                          |

*\* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

## 6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

|                                  |             |
|----------------------------------|-------------|
| wymiar godzinowy                 | nie dotyczy |
| zasady i formy odbywania praktyk | nie dotyczy |

## 7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Kaczmarek, B., Wojciechowska, A. (red.). (2015). *Autyzm i AAC: alternatywne i wspomagające sposoby porozumiewania się w edukacji osób z autyzmem*. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.

Błęszyński, J. (red.). (2011). *Terapie wspomagające rozwój osób z autyzmem*. Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls".

Literatura uzupełniająca:

Błęszyński, J. (red.). (2018). *Komunikacja, mowa, język osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu*. Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek.

Kwasiborska-Dudek, J., Emiluta-Rozya, D. (2023). *Diagnoza i terapia logopedyczna małego dziecka z zaburzeniem ze spektrum autyzmu (ASD)*. Gdańsk: Harmonia.

Sedivy-Mączka, K. (2019). *Stymulacja komunikacji językowej dzieci z autyzmem*. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego.

Moran, P. J. (2017). *Efektywna komunikacja z osobami ze spektrum autyzmu: 35 wskazówek dla specjalistów*. Gdańsk: GWP

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej